U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **předseda Okresního soudu ve Svitavách**, se sídlem Dimitrovova 33, 568 19 Svitavy, týkající se žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 6. 3. 2017, č. j. 52 A 19/2017 – 13,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou u Městského soudu v Praze domáhal ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který měl spočívat v tom, že Okresní soud ve Svitavách žalobci doručuje vadnými obálkami se zeleným pruhem s pokynem „neukládat“. Po postoupení žaloby byla místně příslušným Krajským soudem v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích (dále jen „krajský soud“), žaloba usnesením ze dne 6. 3. 2017, č. j. 52 A 19/2017 – 13 (dále jen „napadené usnesení“), odmítnuta dle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb. soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud vyhodnotil žalobu jako zneužití procesního práva ze strany žalobce, jelikož se jedná o podání bez jakéhokoliv právního důvodu, spočívajícího v narušení hmotně právní sféry žalobce.

[2] Krajský soud dále upozornil na skutečnost, že žalobce spatřoval nezákonný zásah ve způsobu doručování písemností, resp. používání určitého typu obálek, v rámci probíhajících soudních řízení. Doručování, upravené v § 42 s. ř. s. a dále také v obecných ustanoveních občanského soudního řádu, patří do výkonu soudnictví, tedy do jurisdikční části soudní moci. O tom svědčí mimo jiné i skutečnost, že soudci v některých případech rozhodují, jakým způsobem má být doručováno (viz např. § 42 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Okresní soud ve Svitavách či předseda tohoto soudu proto nemůže v této situaci vystupovat jako

správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a nemůže být ani pasivně legitimován v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 83 s. ř. s.

[3] Nejvyšší správní soud konstatuje, že jednou z podmínek řízení před Nejvyšším správním soudem je povinné zastoupení advokátem. Takové zastoupení se dle § 105 odst. 2 s. ř. s. nevyžaduje tehdy, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

[4] Stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, a ani za něj nejedná další osoba. U stěžovatele je tak obecně třeba trvat na povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. V nynější věci nejde o případ, kdy judikatura dovodila, že na povinném zastoupení advokátem či zaplacení soudního poplatku není třeba trvat (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19).

[5] Kasační stížnost proti v záhlaví uvedenému usnesení krajského soudu podal sám stěžovatel, aniž současně předložil plnou moc udělenou jím advokátovi pro zastupování v řízení o kasační stížnosti, případně požádal soud o jeho ustanovení. Nebyla tak splněna podmínka řízení stanovená v § 105 odst. 2 s. ř. s.

[6] Dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není-li stanoveno jinak, soud usnesením odmítne návrh, nejsou-li splněny podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo nebyl přes výzvu odstraněn.

[7] Za situace, kdy byl stěžovatel již dříve vícekrát formálně upozorněn (např. v usneseních Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2016, č. j. 6 As 74/2016 – 6, ze dne 16. 7. 2012, č. j. 8 As 79/2012 – 7, nebo ze dne 18. 6. 2012, č. j. 8 As 71/2012 – 7) na to, že se lze na Nejvyšší správní soud obracet při neexistenci vlastního právního vzdělání jen prostřednictvím advokáta, je nutné předpokládat, že je o této podmínce řízení dostatečně informován. Vyzývat proto stěžovatele znovu a znovu ke splnění toho, co mu již je bezpečně z jiných řízení známo, postrádá rozumný smysl a bylo by pouhým formalismem.

[8] Stěžovateli lze připomenout, že obdobný procesní postup volí v případě jeho opakujících se podání také Ústavní soud. Ve vztahu k povinnému zastoupení stěžovatele v řízení o ústavní stížnosti vyslovil, že poučení o této povinnosti není nutno stěžovateli zasílat vždy v každém individuálním řízení, neboť stěžovatel byl poučen v předchozích identických případech; pokud lze vycházet ze spolehlivého předpokladu, že dříve poskytnuté informace byly objektivně způsobilé stěžovatele zpravit o zásadě povinného zastoupení v řízení před Ústavním soudem, setrvání na požadavku vždy nového a totožného poučování by se jevilo jako formalistické a neefektivní (srov. např. usnesení ÚS ze dne 19. 3. 2015, sp. zn. IV. ÚS 329/15, ze dne 24. 2. 2015, sp. zn. I. ÚS 479/15, ze dne 19. 12. 2014, sp. zn. II. ÚS 3841/14, ze dne 25. 11. 2014, sp. zn. II. ÚS 3561/14). Nejvyšší správní soud je přesvědčen, že uvedené závěry lze vztáhnout i na poučování o povinnosti

být zastoupen advokátem v řízení o kasační stížnosti. Stěžovatel byl zdejším soudem poučen o této povinnosti nesčetněkrát, její existence si proto musí být nepochybně vědom. Pokud podle toho nepostupuje, dokládá tím svůj zjevně obstrukční přístup k soudnímu procesu a zneužívání soudní ochrany.

[9] V posuzovaném případě by nemohl být stěžovateli ani ustanoven zástupce soudem, jelikož nesplňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků dle § 36 odst. 3 s. ř. s. Je totiž zjevné, že návrh nemůže být úspěšný. Stěžovatel dle žaloby spatřuje nezákonný zásah v doručování písemností, resp. používání určitého typu obálek, v rámci probíhajících soudních řízení. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2013, č. j. 1 Aps 10/2013 – 16 (který citoval i krajský soud), *doručování, upravené v § 42 s. ř. s. a dále také v obecných ustanoveních občanského soudního řádu, nepochybně do výkonu soudnictví, tedy do jurisdikční části soudní moci, patří. O tom svědčí mimo jiné i skutečnost, že soudci v některých případech rozhodují, jakým způsobem má být doručováno (viz např. § 42 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Okresní soud ve Svitavách, resp. předseda tohoto soudu, proto nemůže v této situaci vystupovat jako správní orgán ve smyslu § 4 s. ř. s. a nemůže být ani pasivně legitimován v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem podle § 83 s. ř. s.* Krajský soud tedy nemohl postupovat jinak, než žalobu odmítnout.

[10] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a), ve spojení s § 120 s. ř. s.

[11] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 věta první, ve spojení s § 120, s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e n í** opravný prostředek přípustný.

V Brně dne 12. dubna 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu